

Utfärdat: 23.1.2025	Träder i kraft: 30.1.2025	Giltighetstid: tills vidare
Rättsgrund: Luftfartslagen (864/2014) 5 och 57 §		
Bestämmelser om påföljderna för verksamhet som strider mot föreskriften finns i: Luftfartslagen (864/2014) 175 och 178 § Lagen om transportservice (320/2017) 31 kap.		
Genomförd EU-lagstiftning: Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 923/2012 av den 26 september 2012 om gemensamma luftfarts- och driftsbestämmelser för tjänster och förfaranden inom flygtrafiken och om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 1035/2011 och förordningarna (EG) nr 1265/2007, (EG) nr 1794/2006, (EG) nr 730/2006, (EG) nr 1033/2006 och (EU) nr 255/2010		
Ändringsuppgifter: Denna föreskrift upphäver Trafiksäkerhetsverkets luftfartsföreskrift OPS M1-1, Trafikregler för luftfart som tillämpas i Finland, av den 7 september 2018 (TRAFI/499813/03.04.00.00/2016).		

Trafikregler för luftfart som tillämpas i Finland

INNEHÅLL

1	TILLÄMPNING AV EU:S GEMENSAMMA TRAFIKREGLER FÖR LUFTFART I FINLAND	3
2	TRANSPORT- OCH KOMMUNIKATIONSVERKETS FÖRESKRIFTER SOM KOMPLETTERAR DE GEMENSAMMA TRAFIKREGLERNA FÖR LUFTFARTEN	3
2.1	De undantag och kompletteringar som anges i avsnitt 2 gäller såväl civil luftfart, statlig luftfart som militär luftfart, om inte något annat särskilt nämns i avsnitt 3 i fråga om militär luftfart.	3
2.2	Kasta ut eller sprida föremål eller ämnen (SERA.3115).....	3
2.3	Bogsering (SERA.3120)	3
2.4	Fallskärmshopp (SERA.3125)	4
2.5	Avancerad flygning (SERA.3130)	4
2.6	Formationsflygning (SERA.3135)	4
2.7	Luftfartygs framförande på vattnet (SERA.3230)	4
2.8	Inlämning av färdplan (SERA.4001)	4
2.9	Färdplanens innehåll (SERA.4005)	4
2.10	Ifyllande av färdplan (SERA.4010)	4
2.11	Avslutande av färdplan (SERA.4020).....	4
2.12	VMC-minima för sikt och avstånd från moln (SERA.5001)	5
2.13	Visuellflygregler (SERA.5005).....	5
2.14	Speciell VFR-flygning i kontrollzoner (SERA.5010)	5
2.15	Instrumentflygregler (IFR) – regler för alla IFR-flygningar (SERA.5015)	5
2.16	Regler för IFR-flygning utanför kontrollerat luftrum (SERA.5025).....	6
2.17	Luftrumsklassificering (SERA.6001).....	6
2.18	Krav för kommunikation, SSR-transponder och elektronisk synlighet (SERA.6005)	6
2.19	Utövande av flygkontrolltjänst (SERA.8005).....	6
2.20	Följande av färdplan (SERA.8020)	6
2.21	Positionsrapporter (SERA.8025).....	6
2.22	Radioförbindelse (SERA.8035)	6

2.23	Automatisk terminalinformationstjänst (ATIS) (SERA.9010)	8
2.24	Tillhandahållande av alarmeringstjänst (SERA.10001)	8
2.25	Brottslig handling (SERA.11005).....	8
2.26	Speciella observationer från luftfartyg (SERA.12005)	8
2.27	Användning av en SSR-transponder (SERA.13001)	9
2.28	SSR-transponder Mod A – kodinställning (SERA.13005).....	9
2.29	Flyghöjdsinformation baserad på tryckhöjd (SERA.13010)	9
2.30	Språk som ska användas i förbindelser mellan luftfartyg och mark (SERA.14015)	9
2.31	Förfaranden i radiotelefoni (SERA.14055)	9
2.32	Frekvensskifte av VHF-kommunikation (SERA.14060)	9
2.33	Förfaranden i radiotelefoni för frekvensskifte vid radioförbindelse mellan luftfartyg och mark (SERA.14065)	9
2.34	Passning av förbindelser/öppethållningstider (SERA.14080)	10
2.35	Särskilda kommunikationsförfaranden (SERA.14090)	10
2.36	Förfaranden för radiotelefonikommunikation vid nöd- och iltrafik (SERA.14095)	10
2.37	Sammansättning av CPDLC-meddelanden (SERA.15015)	10
2.38	Svar på CPDLC-meddelanden (SERA.15020)	10
2.39	Obemannade friballonger (Tillägg 2)	10
2.40	Tabell över marschhöjder (Tillägg 3)	10
2.41	ATS-luftrumsklasser – tillhandahållna tjänster och flygkrav (Tillägg 4)	10
2.42	Ifyllande av färdplan (Tillägg 6).....	11
3	UNDANTAG FÖR MILITÄR LUFTFART	11
3.1	Efterlevnad av trafikreglerna för luftfart (SERA.2005).....	11
3.2	Lägsta tillåtna flyghöjd (SERA.3105)	11
3.3	Kasta ut eller sprida föremål eller ämnen (SERA.3115).....	11
3.4	Bogsering (SERA.3120)	11
3.5	Fallskärmshopp (SERA.3125)	12
3.6	Avancerad flygning (SERA.3130)	12
3.7	Formationsflygning (SERA.3135)	12
3.8	Närhet till andra luftfartyg (SERA.3205)	13
3.9	Ljus som ska föras av luftfartyg (SERA.3215).....	13
3.10	VMC-minima för sikt och avstånd från moln (SERA.5001)	13
3.11	Visuellflygregler (SERA.5005).....	14
3.12	Speciell VFR-flygning i kontrollzoner (SERA.5010)	14
3.13	Krav för kommunikation (SERA.5025, SERA.6001 och SERA.6005)	14
3.14	Luftrumsklassificering (SERA.6001).....	14
3.15	Utövande av flygkontrolltjänst (SERA.8005).....	15
3.16	Tillämpning av separation med avseende på risk för ändvirvlar (SERA.8012)	15
3.17	Klareringar (SERA.8015)	15
3.18	Radioförbindelse (SERA.8035)	15
3.19	Användning av en SSR-transponder (SERA.13001)	16
3.20	Anropssignaler för luftfartyg vid radiotelefoni (SERA.14050)	16

1 TILLÄMPNING AV EU:S GEMENSAMMA TRAFIKREGLER FÖR LUFTFART I FINLAND

- 1.1 I Finland iakttas inom såväl civil luftfart, statlig luftfart som militär luftfart EU:s gemensamma trafikregler för luftfart (*Standardised European Rules of the Air, SERA*)¹ med de undantag och kompletteringar som ges i denna föreskrift.
- 1.2 Genom försvarsmaktens administration av flygsäkerheten garanteras att de undantag som beviljas militär luftfart i denna föreskrift inte äventyrar luftfartens säkerhet. Flygvapnets kommandör ansvarar för att försvarsmakten använder ett ledningssystem för flygsäkerhet, som man uppdaterar och utvecklar.
- 1.3 Bestämmelser om tillämpningen av EU:s gemensamma trafikregler för luftfart på obemannad civil luftfart finns i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/947² och på obemannad statlig luftfart i den nationella luftfartsföreskriften OPS M1-35.
- 1.4 I denna föreskrift avses med fjärrstyrt luftfartygssystem (RPAS) ett typgodkänt eller certifierat obemannat luftfartyg som styrs från en fjärrstyrningsstation och som flygs i kontrollerat luftrum enligt instrumentflygreglerna (IFR) under flygkontrolltjänst.

2 TRANSPORT- OCH KOMMUNIKATIONSVERKETS FÖRESKRIFTER SOM KOMPLETTERAR DE GEMENSAMMA TRAFIKREGLERNA FÖR LUFTFARTEN

- 2.1 De undantag och kompletteringar som anges i avsnitt 2 gäller såväl civil luftfart, statlig luftfart som militär luftfart, om inte något annat särskilt nämns i avsnitt 3 i fråga om militär luftfart.
- 2.2 Kasta ut eller sprida föremål eller ämnen (SERA.3115)

Det är inte tillåtet att från ett luftfartyg under flygning kasta ut eller sprida något som kan medföra skada, sjukdom eller hälsomässiga olägenheter utan Transport- och kommunikationsverkets tillstånd. Vid utkastning och spridning ska den berörda ATS-enhetens anvisningar iakttas samt tillstånd erhållas för utkastning eller spridning av flygledningseenheten då luftrummet kräver att flygningen klareras. För utkastning av föremål eller ämnen på en trafikflygplats krävs även flygplatsoperatörens tillstånd.

- 2.3 Bogsering (SERA.3120)

Ett luftfartyg får inte bogsera ett annat luftfartyg eller föremål utan Transport- och kommunikationsverkets tillstånd. Tillstånd krävs dock inte till bogseringsflyg av segelflygplan eller glidare som sker enligt Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter. Vid bogsering ska den berörda ATS-enhetens anvisningar iakttas samt klarering erhållas av flygledningseenheten då luftrummet kräver att flygningen klareras.

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 923/2012 av den 26 september 2012 om gemensamma luftfarts- och driftsbestämmelser för tjänster och förfaranden inom flygtrafiken och om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 1035/2011 och förordningarna (EG) nr 1265/2007, (EG) nr 1794/2006, (EG) nr 730/2006, (EG) nr 1033/2006 och (EU) nr 255/2010 (EUT L 281, 13.10.2012, s. 1–66)

² Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/947 av den 24 maj 2019 om regler och förfaranden för drift av obemannade luftfartyg (EUT L 152, 11.6.2019, s. 45–71)

2.4 Fallskärmsbopp (SERA.3125)

Fallskärmsbopp får inte utföras utom på villkor som fastställts av Transport- och kommunikationsverket eller i nödsituationer. Vid fallskärmsbopp ska den berörda ATS-enhetens anvisningar iakttas samt klarering erhållas av flygledningsenheten då luftrummet kräver att flygningen klareras.

2.5 Avancerad flygning (SERA.3130)

Avancerad flygning får inte utföras ovanför tätbebyggda områden i bosättningscentra eller ovanför en folksamling utomhus.

2.6 Formationsflygning (SERA.3135)

För formationsflygningar som sker i kontrollerat luftrum har inga andra villkor bestämts än de som finns i SERA.3135 punkterna a) - d).

2.7 Luftfartygs framförande på vattnet (SERA.3230)

Alla luftfartyg på vatten ska mellan solnedgång och soluppgång och även under övriga förhållanden med dålig sikt använda de ljus som avses i punkt SERA.3230 b).

2.8 Inlämning av färdplan (SERA.4001)

2.8.1 En färdplan ska enligt punkt SERA.4001 b) 3) lämnas in om flygningar som avses utföras i flyginformationszonen för en flygplats under dess giltighetstid.

2.8.2 En färdplan ska enligt punkt SERA.4001 b) 4) lämnas in om flygningar som avses utföras inom identifieringszonen för luftförsvaret (ADIZ) eller i ett förbjudet område eller restriktionsområde.

2.8.3 Med stöd av punkt SERA.4001 b) 5) har inget annat bestämts om presentationen av färdplanen före flygningen över riksgåransen.

2.8.4 Med stöd av SERA.4001 d) kan vid flygverksamhet som sker i Finlands flyginformationsregion (FIR) enligt VFR-flygreglerna en färdplan lämnas in senast 30 minuter innan beräknad avgångsblocktid.

2.9 Färdplanens innehåll (SERA.4005)

Färdplanen ska innehålla de uppgifter som avses i punkterna SERA.4005 a) 1)–14) samt dessutom minst namnet på luftfartygets befälhavare som övriga upplysningar enligt punkt a) 15).

2.10 Ifyllande av färdplan (SERA.4010)

Färdplanen bör i tillämpliga delar även innehålla uppgifterna som avses i punkterna SERA.4005 a) 12)–14) samt dessutom minst namnet på luftfartygets befälhavare som övriga upplysningar enligt punkt a) 15).

2.11 Avslutande av färdplan (SERA.4020)

En landningsrapport kan även lämnas per telefon.

- 2.12 VMC-minima för sikt och avstånd från moln (SERA.5001)
- 2.12.1 I lufttrumsklass G tillåts enligt tabellen S5-1 en flygsikt ner till 1 500 meter för flygningar som sker med en avläst fart (IAS) på högst 140 knop. I övriga förhållanden ska man följa den flygsikt som anges i tabellen S5-1.
- 2.12.2 I lufttrumsklass G tillåts enligt tabellen S5-1 att helikoptrar får flyga i flygsikt lägre än 1 500 m, men inte lägre än 800 m, vid farter som ger adekvata möjligheter att upptäcka annan trafik eller hinder i tillräckligt god tid för att undvika kollision.
- 2.13 Visuelflygregler (SERA.5005)
- 2.13.1 VFR-flygningar under mörker tillåts enligt punkt SERA.5005 c).
- 2.13.2 Enligt punkt SERA.5005 c) 3) v) har man inte föreskrivit några högre VMC-minima för sikt och avstånd från moln för fjällområden.
- 2.13.3 Vad gäller punkt SERA.5005 c) 5) har följande föreskrivits om minimiflyghöjder: Förutom då det är nödvändigt för start eller landning, eller då flygverksamhet bedrivs i enlighet med luftfartsföreskriften OPS M1-15, ska VFR-flygning under mörker ske på en höjd som är minst 300 meter (1 000 fot) över det högsta hindret inom en radie på 8 kilometer från luftfartygets beräknade position.
- 2.13.4 För punkt SERA.5005 d) 2) ii) har inget tillståndsförfarande fastställts.
- 2.13.5 Vad gäller punkt SERA.5005 f) har följande föreskrivits om minimiflyghöjder: Förutom då det är nödvändigt för start eller landning, eller då flygverksamhet bedrivs i enlighet med luftfartsföreskriften OPS M1-15, får en VFR-flygning inte ske
- 1) över tätbebyggda områden eller över en folksamling utomhus på en höjd under 300 m (1 000 ft) över det högsta hindret som är beläget inom en radie på 600 m från luftfartyget;
 - 2) någon annanstans än vad som anges i punkt 1 på en höjd under 150 m (500 ft) över mark eller vatten, eller 150 m (500 ft) över det högsta hindret som är beläget inom en radie på 150 m (500 ft) från luftfartyget.
- 2.13.6 På basis av punkt SERA.5005 g) har man inte föreskrivit annat om minimiflyghöjder vid VFR-marschflygning.
- 2.14 Speciell VFR-flygning i kontrollzoner (SERA.5010)
- Speciell VFR-flygning i kontrollzoner får utföras även under mörker till skillnad från vad som föreskrivs i SERA.5010 a).
- 2.15 Instrumentflygregler (IFR) – regler för alla IFR-flygningar (SERA.5015)
- En IFR-flygning bör, om det inte är nödvändigt för start eller landning, ske på en höjd som är minst 300 meter (1 000 fot) över det högsta hindret inom en radie på 8 kilometer från luftfartygets beräknade position.

2.16 Regler för IFR-flygning utanför kontrollerat luftrum (SERA.5025)

För IFR-flygning utanför kontrollerat luftrum krävs inte att marschhöjder som bestäms enligt färdlinje i tabellen över marschhöjder i tillägg 3 efterföljs på eller under 900 meter (3 000 fot) från havsytans medelnivå.

2.17 Luftrumsklassificering (SERA.6001)

Om ett luftfartyg av tekniska skäl eller säkerhetsskäl inte kan upprätthålla hastighetsbegränsningen (250 knop) i luftrumsklasserna C, D, E, F och G, ska man ansöka om undantag hos Transport- och kommunikationsverket. Undantagen som godkänts på basis av säkerhetsbedömning publiceras i AIP.

2.18 Krav för kommunikation, SSR-transponder och elektronisk synlighet (SERA.6005)

På basis av punkt SERA.6005 a) 2) har man inte föreskrivit att andra uppgifter ska sändas vid första anrop.

2.19 Utövande av flygkontrolltjänst (SERA.8005)

På basis av punkt SERA.8005 b) 5) har man inte föreskrivit annat i Finland; speciella VFR-flygningar separeras från varandra.

I luftrumsklasserna D och E på en höjd under 3 050 meter (10 000 fot) kan man avstå från separation mellan IFR-flygningar och klarera dem att hålla egen separation för en viss angiven del av flygningen under dager och under visuella meteorologiska förhållanden vid stigning eller plané, när detta begärs av ett luftfartygs pilot och det andra luftfartygets pilot har gett sitt samtycke.

2.20 Följande av färdplan (SERA.8020)

2.20.1 Punkt SERA.8020 a) 1) efterföljs som sådan om vederbörande flygkontrollenhet inte beordrar annat.

2.20.2 Inga omställningspunkter som avses i punkt SERA.8020 a) 2) har fastställts.

2.20.3 Inget undantag från 2-minutersregeln enligt punkt SERA.8020 b) 3) har fastställts i Finland.

2.21 Positionsrapporter (SERA.8025)

Meddelanden till vederbörande flygtrafikledningsenhet om tid och flyghöjd när luftfartyget passerar en obligatorisk rapportpunkt krävs inte av kontrollerat flyg under radarkontakt. Inga intervall för positionsrapporter har fastställts för de fall när det saknas utsedda rapportpunkter.

2.22 Radioförbindelse (SERA.8035)

2.22.1 Om avbrott i förbindelse hindrar efterföljande av bestämmelserna enligt punkt SERA.8035, ska luftfartyget följa de publicerade procedurerna samt tillämpliga punkter i SERA-förordningen. Luftfartyg i flygplatstrafik vid kontrollerad flygplats ska dessutom hålla utkik efter anvisningar som kan lämnas med optiska signaler.

- 2.22.2 Under visuella väderförhållanden ska luftfartyget
- a) välja kod 7600;
 - b) fortsätta flygningen under visuella väderförhållanden;
 - c) landa på närmast belägna lämpliga flygplats; och
 - d) meddela sin ankomst på snabbast möjliga sätt till vederbörande flygkontrollenhet eller AFIS-enhet.
- 2.22.3 Under instrumentväderförhållanden eller om väderförhållandena är sådana att det bedöms att flygningen inte kan utföras i enlighet med punkt 2.20.2 i denna föreskrift, ska luftfartyget
- a) välja kod 7600;
 - b) under en period av 7 minuter bevara senast tilldelade fart och flyghöjd, eller minimiflyghöjden om denna är högre. Tiden anses börja:
 - 1) under flygning på en flygväg utan obligatoriska rapportpunkter eller om instruktion har getts att slopa positionsrapportering, vid den senaste av följande tidpunkter:
 - i) den tidpunkt då den senast tilldelade flyghöjden eller minimiflyghöjden uppnås; eller
 - ii) den tidpunkt då koden 7600 väljs; eller
 - 2) under flygning på en flygväg med obligatoriska rapportpunkter då ingen instruktion att slopa positionsrapportering har getts, vid den senaste av följande tidpunkter:
 - i) den tidpunkt då den senast tilldelade flyghöjden eller minimiflyghöjden uppnås; eller
 - ii) den beräknade tidpunkt över den obligatoriska rapportpunkten som senast meddelats av piloten; eller
 - iii) den tidpunkt då sändningen av positionsrapport över en obligatorisk rapportpunkt har misslyckats.
 - c) därefter anpassa flyghöjd och fart till vad som anges i den inlämnade färdplanen. Med flyghöjd och fart avses de uppgifter som angetts i den inlämnade färdplanen;
 - d) om luftfartyget radarleds eller framförs med hjälp av områdesnavigeringsutrustning (RNAV) så att parallellriktningen för den flygväg som anges i den gällande färdplanen används och retur till flygvägen i enlighet med gällande färdplan inte har bestämts, återgå till den flygväg som anges i den gällande färdplanen så snabbt som möjligt, men senast vid nästa signifikanta punkt med beaktande av den gällande minimiflyghöjden; Med flygvägen eller tiden då nedgången för landning på målflygplatsen påbörjas avses uppgifterna i enlighet med den gällande färdplanen.
 - e) fortsätta flygningen längs den flygväg som anges i den gällande färdplanen till tillämpligt fastställt navigeringshjälpmedel vid destinationsflygplatsen och, om så behövs för att uppfylla villkoren i f) nedan, vänta över detta hjälpmedel till dess att nedgång påbörjas;

f) påbörja nedgång vid det navigeringshjälpmedel som anges i e) vid senast meddelad och kvitterad beräknad inflygningstid, eller så nära denna som möjligt. Om beräknad inflygningstid inte har meddelats och kvitterats, påbörjas nedgång vid den beräknade ankomsttid som framgår av gällande färdplan, eller så nära denna tid som möjligt;

g) fullfölja det normala instrumentinflygningsförfarandet som anges för det fastställda navigeringshjälpmedlet;

h) landa, om möjligt, inom 30 minuter efter den senaste av följande tidpunkter: den beräknade ankomsttiden enligt f) eller senast meddelade och kvitterade beräknade inflygningstid.

Anm. 1. Flygkontrolltjänsten för andra flygningar i berört luftrum grundas på det antagandet att luftfartyg med avbrott i radioförbindelse kommer att följa föreskrifterna i punkt 2.20.3.

Anm. 2. Efter att ha konstaterat avbrott i radioförbindelse ska ett luftfartyg utrustat med transponder välja mod A och kod 7600. Om transpondern är försedd med mod C ska den användas utan uppehåll, om flygkontrollenheten inte annat föreskriver.

Anm. 3. Regler som motsvarar bestämmelserna i punkt 2.20 i denna föreskrift gäller inom de europeiska stater som har infört reducerade vertikala separationsminima (EUR RVSM-området). Dessa bestämmelser avviker från de internationella trafikreglerna för luftfarten (ICAO Annex 2, Rules of the Air).

2.23 Automatisk terminalinformationstjänst (ATIS) (SERA.9010)

När ATIS-meddelanden används i riktade förfrågan/svar-sändningar ska den berörda flygtrafikledningensheten när luftfartyget ges talad ATIS- och/eller D-ATIS-tjänst alltid meddela det ankommande luftfartyget aktuell höjdmätarinställning när luftfartyget klareras att gå ned under genomgångsnivån. Den senaste höjdmätarinställningen ska även meddelas då luftfartyget ges klarering för inflygning och då det inte är känt att luftfartyget har fått den senaste höjdmätarinställningen.

2.24 Tillhandahållande av alarmeringstjänst (SERA.10001)

De i punkt SERA.10001 b) avsedda rapporterna som innehåller meddelandet "allt normalt" och som lämnas med 20–40 minuters mellanrum krävs inte i Finland.

2.25 Brottslig handling (SERA.11005)

Transport- och kommunikationsverket har inte utsett en särskild flygplats som avses i punkt SERA.11005 ab), där luftfartygets befälhavare ska försöka landa när luftfartyget har utsatts för en brottslig handling.

2.26 Speciella observationer från luftfartyg (SERA.12005)

I Finland finns det inga nationella kompletterande bestämmelser om andra förhållanden enligt punkt SERA.12005 b).

2.27 Användning av en SSR-transponder (SERA.13001)

Bestämmelserna om de i punkt SERA.13001 c) avsedda luftrummen (luftrum med transponderkrav) finns i luftfartsföreskriften OPS M1-31.

2.28 SSR-transponder Mod A – kodinställning (SERA.13005)

2.28.1 Utöver vad som föreskrivs i punkt SERA.13005 b) 2) ska ett RPAS-luftfartyg välja kod 7400 för att indikera avbrott i styr- och kontrollänken (C2 link).

2.28.2 För punkt SERA.13005 b) 3) har man inte fastställt någon annan kod som ska väljas i stället för kod 7000.

2.29 Flyghöjdsinformation baserad på tryckhöjd (SERA.13010)

Vad gäller punkt SERA.13010 b) har inte annat föreskrivits om flygkontrollenhetens skyldighet att verifiera flyghöjdsinformationen som visas för flygledaren.

2.30 Språk som ska användas i förbindelser mellan luftfartyg och mark (SERA.14015)

Vad gäller punkt SERA.14015 b) har inte annat föreskrivits om språket som ska användas i förbindelser mellan luftfartyg och mark.

2.31 Förfaranden i radiotelefoni (SERA.14055)

När man enligt punkt SERA.14055 b) 2) svarar på anrop som gäller upprättande av radiotelefoniförbindelser, får ATS-enhetens anropssignal utelämnas när luftfartyg skiftas till en annan frekvens inom samma ATS-enhet.

2.32 Frekvensskifte av VHF-kommunikation (SERA.14060)

Vad gäller punkt SERA.14060 b) har inte annat föreskrivits om informationen som luftfartyget ska sända.

2.33 Förfaranden i radiotelefoni för frekvensskifte vid radioförbindelse mellan luftfartyg och mark (SERA.14065)

2.33.1 Vad gäller punkt SERA.14065 a) har inte annat föreskrivits om informationen som luftfartyget ska sända till ATS-enheten.

2.33.2 Vad gäller punkt SERA.14065 a) 2) och c) 2) föreskrivs att luftfartyget ska använda ordet "SUPER" som beteckning för turbulenskategori om dess största tillåtna startvikt (MTOM) är minst 560 000 kg, eller ordet "HEAVY" om dess MTOM är mer än 136 000 kg men mindre än 560 000 kg.

2.33.3 För punkt SERA.14065 a) 5) ska det första anrop som riktas från ett RPAS-luftfartyg som erhåller flygkontrolltjänst till ATS-enheten innehålla prefixet "Remote" före anropssignalen. ATS-enheten kan efter det första anropet sluta eller fortsätta använda prefixet enligt eget övervägande.

2.33.4 För punkt SERA.14065 c) 4) ska det första anrop som riktas från ett RPAS-luftfartyg som erhåller flygkontrolltjänst till flygplatskontrollen innehålla prefixet "Remote" före anropssignalen. Flygplatskontrollen kan efter det första anropet sluta eller fortsätta använda prefixet enligt eget övervägande.

2.34 Passning av förbindelser/öppethållningstider (SERA.14080)

2.34.1 Vad gäller punkt SERA.14080 a) föreskrivs att man ska passa förbindelserna under flygning i enlighet med kraven för luftrumsklassen.

2.34.2 Den i punkt SERA.14080 a) 2) avsedda fortlöpande passningen på VHF-nödfrekvens 121,5 MHz krävs inte.

2.35 Särskilda kommunikationsförfaranden (SERA.14090)

Vad gäller punkt SERA.14090 c) 2) föreskrivs att luftfartygen vars största tillåtna startvikt (MTOM) är minst 560 000 kg ska använda ordet "SUPER" som beteckning för turbulenskategori.

2.36 Förfaranden för radiotelefonikommunikation vid nöd- och iltrafik (SERA.14095)

Vad gäller punkt SERA.14095 b) 5) iii) föreskrivs att den ATS-enhet som leder nödtrafiken kan sända meddelandet "DISTRESS TRAFFIC ENDED / NÖDTRAFIKEN AVSLUTAD" i enlighet med denna punkt efter mottagandet av det i punkt b) 5) i) föreskrivna meddelandet som upphäver nödsituationen.

2.37 Sammansättning av CPDLC-meddelanden (SERA.15015)

Vad gäller punkt SERA.15015 c) är användningen av meddelandeelement för fritext godtagbar förutsatt att leverantören av flygtrafikledningstjänst fastställer visningsformat, avsedd användning och attribut enligt de metoder för hantering av förändringar som myndigheten godkänt. Fastställandet ska ske i samråd med flygoperatörer och vid behov andra leverantörer av flygtrafikledningstjänst.

2.38 Svar på CPDLC-meddelanden (SERA.15020)

Vad gäller punkt SERA.15020 a) har man inte fastställt annat om muntlig motläsning av CPDLC-meddelanden, men leverantören av flygtrafikledningstjänst får begära motläsning om så behövs.

2.39 Obemannade friballonger (Tillägg 2)

I tillägg till det som förordnas i tillägg 2 har inga bestämmelser givits om att använda lätt obemannad friballong enbart i meteorologiska syften. En tung obemannad friballong får inte användas under en tryckhöjd på 18 000 meter (60 000 fot) under mörker om inte ballongen och dess kollin samt nyttolast är belysta oavsett om de frigörs från varandra under användning eller ej.

2.40 Tabell över marschhöjder (Tillägg 3)

Inget har bestämts om användningen av grid-flygriktningarna över mer vidsträckta områden än i polarområden som ligger på latituder högre än 70 grader.

2.41 ATS-luftrumsklasser – tillhandahållna tjänster och flygkrav (Tillägg 4)

För VFR-flyg i luftrumsklass C och för alla flyg i luftrumsklasserna D–G kan beviljas undantag från begränsningen till en avläst fart (IAS) på 250 knop när genomgångshöjden är lägre än 3 050 meter (10 000 fot) över havsytans medelnivå (AMSL) för

sådana luftfartyg som på grund av tekniska eller säkerhetsrelaterade orsaker inte kan upprätthålla en sådan hastighet.

2.42 Ifyllande av färdplan (Tillägg 6)

Punkt 2.2 Instruktioner för angivande av ATS-uppgifter

I Finland krävs också att fält 19 i formuläret för färdplan fylls i i sin helhet.

I fält 8 (Flygregler och typ av flygning) i formuläret för färdplan ska en bokstav som anger typ av flygning anges på det sätt som avses i tillägg 6.

Vad gäller de marschhöjder som avses i fält 15 b) samt vid flygning utanför anvisade ATS-flygvägar de punkter som avses i fält 15 c) har myndigheten i Finland inte bestämt att alternativa krav ska iakttas.

För fält 18 (Annan information) ställs inga ytterligare krav på de uppgifter och anteckningar som krävs enligt tillägg 6, om inte leverantören av flygtrafikledningstjänst anser att det är nödvändigt att lämna andra uppgifter.

3 UNDANTAG FÖR MILITÄR LUFTFART

3.1 Efterlevnad av trafikreglerna för luftfart (SERA.2005)

Med avvikelser från punkt SERA.2005 i trafikreglerna för luftfart ska instrument-flygreglerna (IFR) iakttas vid militär luftfart som utförs med RPAS-luftfartyg. Operationer med RPAS-luftfartyg ska utföras i kontrollerat luftrum samt enligt den lokala flygledningens instruktioner och arbetsmetoder.

3.2 Lägsta tillåtna flyghöjd (SERA.3105)

Avvikande från vad som förordnas i punkt SERA.3105 i trafikreglerna för luftfarten, efterföljs inom militär luftfart försvarsmaktens bestämmelser om minimiflyghöjd.

3.3 Kasta ut eller sprida föremål eller ämnen (SERA.3115)

Avvikande från punkt SERA.3115 i trafikreglerna för luftfarten får man från ett luftfartyg som används för militär luftfart under flygningen i strid med föreskrifterna och anvisningarna som givits inom försvarsmakten inte kasta ut eller sprida föremål som kan medföra skada, sjukdom eller hälsomässiga olägenheter. Vid utkastning och spridning ska den berörda ATS-enhetens anvisningar iakttas samt tillstånd erhållas för utkastning eller spridning av flygledningens enheten då luftrummet kräver att flygningen klareras. För utkastning av föremål eller ämnen på en trafikflygplats krävs även flygplatsoperatörens tillstånd.

3.4 Bogsering (SERA.3120)

Avvikande från punkt SERA.3120 i trafikreglerna för luftfarten är det inte tillåtet att bogsera ett annat luftfartyg eller något annat föremål utan tillstånd av Myndigheten för militär luftfart eller i strid med föreskrifter och anvisningar som givits inom försvarsmakten. Bogseringsflygverksamheten får inte medföra fara för bogseringens parter eller för utomstående. Vid bogsering ska den berörda ATS-enhetens anvisningar

iakttas samt klarering erhållas av flygledningseenheten då luftrummet kräver att flygningen klareras.

3.5 Fallskärmshopp (SERA.3125)

Avvikande från punkt SERA.3125 i trafikreglerna för luftfarten ska vid fallskärms- och parasailinghoppverksamhet samt vid fallskärms- och parasailingverksamhet iakttas föreskrifter och anvisningar som givits av försvarsmakten. Vid fallskärmshopp ska den berörda ATS-enhetens anvisningar iakttas samt klarering erhållas av flygledningseenheten då luftrummet kräver att flygningen klareras.

3.6 Avancerad flygning (SERA.3130)

3.6.1 Avvikande från vad som förordnas i punkt SERA.3130 i trafikreglerna för luftfarten får avancerad flygning inom militär luftfart inte utföras ovanför tätbebyggda områden i bosättningscentra eller ovanför en folksamling utomhus utan tillstånd som beviljats av en militär myndighet. Vid avancerad flygning ska den berörda ATS-enhetens anvisningar iakttas. Vid avancerad flygning ska klarering erhållas av flygledningseenheten om luftrummet kräver klarering för flygningen.

3.6.2 Vid uppvisnings- och demonstrationsflyg iakttas försvarsmaktens bestämmelser om flyghöjd och förhållanden samt om dem som får utföra uppvisningen och om genomförandesättet.

3.7 Formationsflygning (SERA.3135)

3.7.1 Avvikande från punkt SERA.3135 i trafikreglerna för luftfarten ska formationsflygningar inom den militära luftfarten utföras enligt de godkända flygutbildningsprogram eller flygutbildningsförfaranden som försvarsmakten kräver.

a) Vid flygning i tät formation (Standard Military Formation) ska varje enskilt luftfartyg hålla ett avstånd om 0,5 NM i sidled och 100 fot i höjddled från det luftfartyg i formationen som använder mod 3 A/C i SSR-transpondern (formationsledaren).

b) Vid flygning i kontrollerat luftrum i öppen formation (Non-Standard Formation) får avståndet mellan två luftfartyg i horisontell riktning vara högst 3 NM (5,6 km) och blockhöjden högst 1 000 fot (300 m) om inget annat överenskommit med den berörda ATS-enheten. Starten kan kräva avvikelse från den blockhöjd som beskrivits ovan. Alla luftfartyg i formationen ska använda mod 3 A/C, om inte annat har överenskommit med ATS-enheten.

3.7.2 Flygningar i okontrollerat luftrum eller i kontrollerat luftrum som endast reserverats för militär flygverksamhet ska utföras i enlighet med de interna maximalavstånd och maximihöjder för formationen som en militär myndighet har fastställt.

3.7.3 Vid avancerad flygning och uppvisnings- och demonstrationsflygning samt vid övning för sådana flygningar ska de minsta och största tillåtna avstånden mellan luftfartygen i formationen som en militär myndighet fastställt iakttas.

3.7.4 Vid formationsflygning ansvarar formationsledaren för att den berörda ATS-enheten är informerad om formationens storlek så att enheten kan utföra de nödvändiga flygtrafiktjänståtgärderna i längd-, bredd- och höjdriktning. Formationsledaren och

befälhavarna för de luftfartyg som flyger med i formationen ansvarar för sin del för att undvika kollisioner mellan de luftfartyg som ingår i formationen.

3.8 Närhet till andra luftfartyg (SERA.3205)

Istället för det som föreskrivs i punkt SERA.3205 i trafikreglerna för luftfarten, ska inom militär luftfart den militära myndigheten utfärda anvisningar om det lägsta tillåtna avståndet mellan luftfartyg samt om verksamheten i närheten av ett annat luftfartyg i syfte att undvika kollisioner.

3.9 Ljus som ska föras av luftfartyg (SERA.3215)

3.9.1 Avvikande från punkt SERA.3215 i trafikreglerna för luftfarten får militära luftfartyg vid flygning i kontrollerat luftrum som reserverats för militär luftfart och nedanför detta luftrum i enlighet med på förhand godkända flygutbildningsprogram avstå från att föra sådana yttre flygljus som föreskrivs i trafikreglerna för luftfart. I denna situation ska ändamålsenliga yttre ljus föras.

3.9.2 Vid helikopterverksamhet kan man även i annat luftrum än det som beskrivs i punkt 3.9.1 ovan avstå från att föra sådana yttre flygljus som föreskrivs i trafikreglerna för luftfart, när utbildningen kräver det. Även i detta fall ska navigationsljus föras, men de kan vara nedbländade (NVG-F-mod).

3.9.3 Vid övning av taktisk verksamhet (jfr QRA) får militära luftfartyg utan att begränsa den civila luftfarten utföra start och/eller inflygning under flygledningens radarkontroll under mörker utan yttre ljus, om inverkan trafik eller trafik som kräver trafikinformation inte förekommer. Verksamheten ska vara planerad på förhand och tillstånd för flygning utan ljus ska erhållas av den berörda ATS-enheten.

3.10 VMC-minima för sikt och avstånd från moln (SERA.5001)

3.10.1 Inom militär luftfart iakttas de VMC-minima som avses i punkt SERA.5001 i trafikreglerna för luftfarten med följande undantag:

a) Godkända undantag från VMC-minima för flygplan

Inom militär luftfart är det tillåtet att avstå från det avstånd från moln som föreskrivs i de allmänna trafikreglerna för luftfart. Då ska emellertid ett sådant avstånd från moln hållas att flygningen kan utföras fritt från moln.

b) Godkända undantag från VMC-minima för helikoptrar

- i) Inom militär luftfart är det tillåtet att avstå från det avstånd från moln som föreskrivs i de allmänna trafikreglerna för luftfart. Då ska emellertid ett sådant avstånd från moln hållas att flygningen kan utföras fritt från moln.
- ii) I okontrollerat luftrum då flyghöjden är högst den högre av följande:
3 000 fot (900 m) från havsytans medelnivå eller 1 000 fot (300 m) från terrängen:

VMC-minima för helikoptrar under dager är:

- en flygsikt som motsvarar minst en halv minuts flygtid med den flyghastighet som används och
- fritt från moln och sikt till marken eller vattnet.

VMC-minima för helikoptrar under mörker är:

- en flygsikt som motsvarar minst en minuts flygtid med den flyghastighet som används och
- fritt från moln och sikt till marken eller vattnet.

3.11 Visuelflygregler (SERA.5005)

Vid transsoniska hastigheter och överljudshastigheter agerar man inom militär luftfart enligt punkt 3.13.

3.12 Speciell VFR-flygning i kontrollzoner (SERA.5010)

Avvikande från vad som förordnas i punkt SERA.5010 i trafikreglerna för luftfarten, efterföljs inom militär luftfart följande:

Vid speciell VFR-flygning som utförs med flygplan ska sikten vid marken vara minst 1,5 kilometer under dager och mörker och molnigheten ska vara sådan att man kan flyga fritt från moln när man följer minimiflyghöjder.

Vid speciell VFR-flygning som utförs med helikopter ska sikten vid marken vara minst det avstånd som med ifrågavarande flyghastighet motsvarar en halv minuts flygtid under dager och en minuts flygtid under mörker, och molnigheten ska vara sådan att man kan flyga fritt från moln när man följer minimiflyghöjder.

3.13 Krav för kommunikation (SERA.5025, SERA.6001 och SERA.6005)

3.13.1 Avvikande från vad som förordnas i punkt SERA.5025, SERA.6001 och SERA.6005 i trafikreglerna för luftfarten, kan man avstå från kravet på oavbruten passning och dubbelriktad radioförbindelse mellan luftfartyget och ATS-enheten när flygningen leds av ett militärt organ.

3.13.2 Avvikande från vad som förordnas i punkt SERA.6005 a) och tillägg 4 i trafikreglerna för luftfarten, kan nödvändig kommunikation och rapportering också utföras av ett militärt organ.

3.14 Luftrumsklassificering (SERA.6001)

Avvikande från punkt SERA.6001 i trafikreglerna för luftfarten ska man inom militär luftfart använda flyghastigheter enligt luftfartygstypen och/eller flygutbildningsprogrammet oavsett luftrumsklass och flyghöjd.

Avvikande från punkt SERA.6001 a) 4) i trafikreglerna för luftfart, när ett RPAS-luftfartyg är delaktigt, separeras inom militär luftfart IFR-flygningar från alla andra IFR-flygningar, VFR-flygningar och speciella VFR-flygningar i luftrumsklass D.

3.15 Utövande av flygkontrolltjänst (SERA.8005)

Avvikande från punkt SERA.8005 b) i trafikreglerna för luftfart, när ett RPAS-luftfartyg är delaktigt, separeras inom militär luftfart IFR-flygningar från alla andra IFR-flygningar, VFR-flygningar och speciella VFR-flygningar i luftrumsklass C och D. Ett RPAS-luftfartyg kan inte klareras att hålla egen separation.

3.16 Tillämpning av separation med avseende på risk för ändvirvlar (SERA.8012)

Avvikande från vad som förordnas i punkt SERA.8012 a) i trafikreglerna för luftfarten, separation med avseende på risk för ändvirvlar tillämpas inte mellan militära luftfartyg när flygplatskontrolltjänst tillhandahålls. I det fall att ett militärt RPAS-luftfartyg är delaktigt ska dock separation med avseende på risk för ändvirvlar tillämpas enligt punkt SERA.8012 a).

3.17 Klareringar (SERA.8015)

Avvikande från vad som förordnas i punkt SERA.8015 eb) 1) i trafikreglerna för luftfarten, kan militära luftfartyg använda även andra inställningsmetoder för höjdmätaren vid eller över genomgångsnivån om verksamheten förutsätter det.

Avvikande från punkt SERA.8015 ec) i trafikreglerna för luftfart får villkorsklareringar som baserar sig på visuella observationer inte användas inom militär luftfart när ett RPAS-luftfartyg är delaktigt.

3.18 Radioförbindelse (SERA.8035)

Avvikande från vad som förordnas i punkt SERA.8035 b) i trafikreglerna för luftfarten ska piloten i ett luftfartyg, då han/hon observerat ett avbrott i radioförbindelsen, välja kod 7600 i SSR-transpondern samt handla enligt följande:

a) Vid flygning på övningsområde eller i ett luftrum som endast reserverats för militär luftfart ska luftfartyget välja en höjd innanför höjdgränserna för områdesreserveringen och fortsätta flygningen på den valda höjden samt

1) om mottagningen i radioutrustningen fungerar, flyga i en högervänd cirkel i minst 3 minuter och efter detta iaktta de klareringar som ges, eller

2) om mottagningen i radioutrustningen inte fungerar, flyga i en vänstervänd cirkel i minst 3 minuter och handla på följande sätt:

i) ett luftfartyg som flyger enligt instrumentflygreglerna (IFR) ska söka sig till en lämplig navigationsutrustning som är avsedd för destinationsflygplatsen under bibehållande av den lämpliga flyghöjd i området som piloten valt. Luftfartyget ska börja minska höjden, slutföra instrumentflygningen och flyga in för landning utan onödiga dröjsmål.

ii) ett luftfartyg som flyger enligt visuella flygreglerna (VFR) ska fortsätta flygningen under visuella väderförhållanden (VMC) och landa på närmaste lämpliga flygplats.

- b) Vid flygning utanför övningsområde eller utanför ett luftrum som endast reserverats för militär luftfart:
- 1) Ett luftfartyg som flyger enligt visuelflygreglerna (VFR) ska fortsätta flygningen under visuella väderförhållanden och landa på närmaste lämpliga flygplats och anmäla sin ankomst på snabbaste möjliga sätt till den behöriga flyglednings- eller AFIS-enheten, om inte landningen har observerats på annat sätt (t.ex. ljussignaler).
 - 2) Vid flygning enligt instrumentflygreglerna (IFR) ska luftfartyget under färden fortsätta att iaktta den gällande färdplanen i minst 3 minuter och därefter flyga på den senast klarerade flyghöjden ovanför destinations-, alternativ- eller startflygplatsens lämpliga anflygningsfix. Efter att luftfartyget passerat anflygningsfixen inleder det planén, slutför instrumentinflygningen och kommer in för landning.
 - 3) Vid flygning enligt instrumentflygreglerna (IFR) med radarvektorering ska luftfartyget återvända till rutten enligt färdplanen snarast möjligt och flyga ovanför en lämplig anflygningsfix. Efter att luftfartyget passerat anflygningsfixen inleder det planén, slutför instrumentinflygningen och kommer in för landning.
- c) Om störningen i radion även förknippas med ett tekniskt fel i luftfartyget, ska piloten tidvis välja kod 7700 i SSR-transpondern. I fråga om HN-luftfartyg informerar koden om behov av stoppvajer.

3.19 Användning av en SSR-transponder (SERA.13001)

Avvikande från vad som förordnas i punkt SERA.13001 a) i trafikreglerna för luftfarten, kan man inom militär luftfart avstå från användning av transponder i ett luftrum som har reserverats för militär luftfart och vid QRA-flygverksamhet.

3.20 Anropssignaler för luftfartyg vid radiotelefoni (SERA.14050)

Avvikande från vad som förordnas i punkt SERA.14050 i trafikreglerna för luftfarten, ska anropssignalen för ett militärt luftfartyg vara någon av följande:

a) En bokstav som följs av två nummer	S41
b) Förkortning FNF (= FINNFORCE) som följs av 1-3 nummer	FNF391
c) Taktisk anropssignal som följs av 0-2 nummer	BLADE1

Anropssignalen får innehålla totalt högst 7 tecken.

Anropssignalerna i enlighet med punkt c) är engelskspråkiga ord eller namn och de bör uttalas på engelska. Anropssignalen kan inte förkortas.

Jarkko Saarimäki
generaldirektör

Pietari Pentinsaari
överdirektör